

ne, da bi se v jerbasu vkoreninjena trta otresla. Tako hitro rodi, ker je v stari legi in zemlji.

Kdor hoče priljubljeno žlahno trto pomnožiti, naj zeleno mladiko ob Janževem v zemljo vloži in jo nekoliko s prstjo zasuje in zagrebi; tako raste na obeh straneh, v sredini korenine spusti; potlej se od trte odreže in presadi.

Rozge ali ključe naravnost med staro trto po vinogradu saditi, je brez vspeha. 13 let je moj vincar tako ravnal, pa sem zelo malo ali nič dočakal.

§. 4.

Od obrezovanja.

Pri tem opravilu naj si vincar zapomni kot poglavitno reč to, da bo trta pravo mero visoka, in sicer: ne niža od pol čevlja, in ne viša od čevlja. Ako je niža, pride grozdje na zemljo, ako je pa viša, bo grozdje kislo. Nizka trta močnejše raste, raje rodi in dozori.

Za biki in reznike se morajo vselej najmočnejše in dozorene mladike odločiti, tako tudi za vlačence in ključe, najdaljše za prve, in od krepkih rodovitnih trt pa za poslednje osnovati.

Trte se obrezujejo svečana meseca, ako je mogoče. Tudi v jeseni ne škoduje, marveč še koristi, ker se obrezina usuši, očesa bolj s sokom napnejo in tako so trte rodovitnejše. Včasih jim je sneg dobra odeja. Vsigdar je pa najbolj obrezovati, ko muzga več ne kroži po trti, sicer veliko moči zgubi, ako se joče. Obrezovati se more vselej en palec nad očesom gladko brez razpokljine, da se prvo oko ne zalije in ne ususi.

Ako je trta slaba, se odrežejo tik debela vse izrastlike razun ene najmočnejše zrele mladike, ktera se obreže do 2 ali 3 očes; če je pa stara trta visoka, na najnižji mladiki; da trta niža ostane. Ako je pa trta močna, se ji bik in reznik pustita; vse druge izrastlike se pa gladko odrežejo. Nekatere trte so jako močne, ne le na sepih in mejicah, temuč tudi po dobro obdelanem vinogradu; tem naj se 2 reznika in bik, ali pa en reznik in 2 bika naložijo izmed najmočnejših mladik. Biki naj bodo, ako je le mogoče, zgornje najviše mladike, da trta nizka ostane, ker se biki drugo leto porežejo. Se vé, da se takim trtam prihodnje leto ne sme toliko naložiti; namesti teh pa bodo druge trte sposobne.

Nekatere trte jako v les rastejo, kakor: šilhar, izabela itd. Tem se po dva in še več bikov, pa en ali dva reznika pustita; prva trta sicer ne rodi, drugi pa ne škoduje.

Je pa tudi trta, ktera veliko kavrnika nastavi, grozdje se pa pouniči; taka trta naj se z boljšo pocepi ali izruje, inak nič ne pomaga.

Na brajdah so slobodno 3 ali 4 čevlje dolgi biki, ako je trta močna. Na velicah brajdah pri poslopjih se more tako ena trta počasi na vse kraje razpeljati, da veliko grozdja dá. Pred 4 leti sem neki trti 4 mladike na dolgost enega sežnja razpeljal; trta zdaj lepo raste in rada rodi; toda vino na brajdah ni dobro. Za brajde so večidel vse trte žlahnih plemen sposobne in najboljše.

Na čiruniče rezati ni varno, ker navadno na zgornje dve ali 3 očke žene, reznik s tremi očesi pa izostane, ne žene, in visok, krempljast, grd trs postane. Bolje kaže, ji dva krajša reznika naložiti.

Stara koža na trti se mora odrgniti, in jej vse nepotrebne gumpe, kremplji, odžagati; skorja pa obere in potrga.

Kadar toča poslednje dni maja ali prve dni rožnika (junija) trto potolče in so mladike zelo poškodovane, se zopet do enega očesa obrežejo; kajti upati je, da saj za reznike trta dozori, ako je le količkaj jesen lepa. Pozneje se že nič več ne dá storiti.

Ako pa je spomladanski mraz trti škodoval, se tudi do enega očesa obrežejo bolj odgnane mladike. Ravno tako je ravnati o smodu. V tem očesu se trta sopet oživi, da je še kaj sadu dočakovati. Eno leto se na tak način vsigdar pridobi. (Dal. prih.)

0 pogozdevanji Krasa.

Vsacemu kraškemu domoljubu je članek v 33. listu „Novic“, kateri napoveduje prihod avstrijskega gozdnarskega društva iz Dunaja na Kras, gotovo z veseljem napolnil srce; znamenje resnično je tedaj to, da se hoče pustemu in skalovnemu Krasu zopet zeleno krilo ko bramba zoper silovito burjo, zatiravko te dežele, napraviti, ter njegovim revnim a pridnim in poštenim stanovalcem na boljši stan pripomoči. — Ne dá se tajiti, da tudi do sedaj se je po Krasu sèm ter tje že veliko s pogozdovanjem trudilo; veliko tlake je že bilo z napravljanjem drevesnic, s presajo drevesec po gmajnah ali pašnikih, tudi s sejanjem raznih semen, s pisanjem skoraj po vseh časnikih; več javnih zborov se je iz tega namena že sešlo; dosti so si že komisije, poslane od slavne c. kr. deželne oblasti iz Trsta, za ovi cilj prizadevale, pa vse to je bilo z malo izjemki do sedaj nedosledno prizadetje. — Drevesnice, katerih pri več soseskah na gornjem Krasu nahajamo, mora se reči, da so prav izvrstne, iz njih se že prav plemenita drevesca na kviško dvigajo, sadike morale bi po presaji napredovati, ako bi se v pripravno zemljo skrbno presajale, in saj prvo poletje z vodo zalivale. Pa na Krasu vsako poletje vode še za navadne potrebe primanjkuje, zraven pa solnce skozi celih pet mesecev tako neusmiljeno pripeka, da sogreta tla skozi obutev pečejo. — Dosti se je iz domačih drevesnic in iz drugih dežel prinesenih drevesec po 2 do 5 let starih posadilo, namreč: dvoji hrast, graden in gnjilec, občni borovec, jesen, drobnice, lesnika, črni in beli gaber, dvojni brest, javor, klen itd. pa vse nedosledno, zakaj ta drevca so tako omagala, kakor riba, če jo iz vode na suho potegneš, in večidel so že v prvem letu, in leto za letom se popolnoma posušila, da še znamenja ni ostalo od njih. — Pa to nas nima, dragi rojaci, nikakor ob nado spraviti, čeravno je bilo dosti truda zastonj, a povsod ni bila taka, posebno pa poleg Bazovice in Rodika ne! tukaj so se skoraj vsa posajena drevca kaj lepo ukoreninčila, in lepo v rasti napredujejo, ker jih po navodu domoljubnih gospodov umetno sadé in saj prvo poletje z vodo pridno zalivajo; to ti je edini pripomoček na plitvem Krasu, da se more drevo ukoreninčiti, potem pa si že lože naprej pomaga. — Tudi po debelinah je treba sadikam z mokroto pomagati; to vidimo na priliko pri Senožecah v Lozi gosp. kneza Porcia, kjer je marljivi viši logar in grajščinski ravnatelj gosp. Filib. Pavlin več oralov s hojevimi, smrekovimi in borovčevimi sadikami zasadil, in s semenom razne jelovine nasejal. Te rasti so ti tako plemenite in lepe, da si lepših misliti ne moreš; pa kaj je pomagalo, da so take? Čeravno rastejo te sadike na najbolji gozdni zemlji, in so obdane z visokimi bukvami, ktere jih solnčnega pripeka nekoliko branijo, vendar jih g. Pavlin vsako poletje daje pridno z vodo zalivati, v ta namen si je tudi nalašč napravil kale, kamor se ob deževji voda steka. *)

Resnica dognana je, da na Krasu je vsa zemlja zelo plodna, da tedaj vsaka rast prav naglo na kviško gré, če je ne posmodi suša, ktera pa Krasu malo kadaj prizanese. Tedaj z mokroto se na Krasu ravno kot povsod rastlinam pomaga. — Naj bi se tedaj na Krasu

*) Želeti je, da bi se v gozdnarstvu in vseh sèm spadajočih umetnostih visokoučeni Pavlin imenovani družbi pridružil. Pis.

najpred za vodo skrbelo, in to se dá brez velike težave: po gmajnah ali pašnikih se napravijo kali, pripravnih prostorov je dovolj, kamnja in ilovice za tlak tudi ne manjka, vse to bi prav malo truda dalo soseskam, koristilo bi pa poleti ne samo drevju, ampak tudi ubogi živini, ktera mora vsako poletje vode stradati; pozimi bi se pa iz teh kaličev led vozil v Trst, kjer ga vedno primanjkuje, ter lepe goldinarčke za-nj spravilo.

Ktero drevje se pa kamnitemu Krasu najbolj prileže? Po neovrhljivih skušnjah sledeče:

1. Oboji brest, kakoršen se že po vsem Krasu nahaja, to je a) gladki ali poljski brest, tudi samica ga po Krasu imenujejo „*ulmus campestris*“; b) škorjasti brest, tudi samec ali grintovec imenovan „*ulmus tuberosa*.“ Te dve drevesi imate na Krasu prednost pred vsemi, kajti kodar se nahajate, po samosetvi ali po nasadbi, povsod, tudi med živim skalovjem najbolj izmed družih dreves napredujete, ter vse za seboj puščate; to kaže tudi drevored ranjkega slavnega Tominca poleg tržaške ceste med Senadolami in Sežano. Njun les ima veliko vrednost, kajti iščejo ga mizarji, kolarji, strugarji itd.; tudi njuno listje (frodelj), če se ob pravem času prav posušeno spravi*), je dobra krma za ovce in govedino, $3\frac{1}{2}$ liber tega listja zdá toliko, kolikor 3 libre dobrega sená; za kurjavo se brestov les bukovemu prišteva kot 97: 100, v 70 do 100 letih izraste 60—90' visok in po 2—3' debel, cveté meseca aprila predno se popje razvije, seme zori konec maja ali prve dni junija; potem se precej seme poseje, če ga vseješ bolj po senčnih krajih, ti bo že prvo leto 4 do 6" visoka drevca pognalo.

2. Črni gaber (*carpinus ostrija* — ostrija vulgaris) in beli gaber „*carpinus betulus*“, obedve imenovani plemeni gabra se kraški zemlji in tamošnjim uimam zeló priležete, posebno pa prvi; za klajo ovac in govedine je njuno listje nekoliko slabejše od brestovega, za kurjavo se pa meri z bukovino kot 105: 100, tedaj je izdatnejši kot bukov les; rast dokončá v 80 do 90 letih, v dobrih tleh dožene 60 do 80' visočine in 1 do 2' posrednje debeline; rabi se les kot brestov, tudi za razna orodja in vretena ali škrnce pri mlinih, seme zori oktobra meseca.

3. Akacija (*robinia pseudo-acacia*), to drevo raste bolj hitro kot vsako drugo, korenike svoje razteza zeló na dolgo, zato ljubi rahlo če tudi ne globoko zemljo, lepo raste, ima belo dišeče cvetje, v katerem tudi bučelice dosti strdi ali medú naberejo, mrčes se ga boji in se ga nikoli ne prime, svojo rast dovrši v 40 do 50 letih, dospé 50—70' visočine in do 2' posrednje debeline; ta les rabijo mizarji, kolarji, strugarji, tudi tesarji za podstrešja itd. Za kurjavo se meri z bukovim kot 80: 100.

4. Jesen (*fraxinus excelsior*); to drevo zeló vspešno raste, posebno v mladosti, tako da na pripravní zemlji v 70—80 letih 80—100' visočine in 2—3' posrednje debelosti dožene; raste tudi do 150 let, ima prav gladko in čisto deblo do 30' visokosti svoje, vsakemu vremenu se dobro brani, njegov les je kaj gibčen, rabijo ga kolarji, mizarji itd., tudi vesla večidel iz njega delajo, cvesti začne prve dni maja meseca, predno popje popoka, seme, ktero komaj v 18 mesecih skalí, zori oktobra in odpada novembra in še kasneje; za kurjavo ima ravno tisto vrednost kot bukovina, tudi listje njegovo je izdatna klaja za ovce in govedino; cvetje njegovo in španjsko muho, ktera ima na njem svoj dom, v lekarnicah drago plačujejo.

5. Javor dvojega plemena, to je, beli javor s širokim perjem (*acer pseudo — platanus*) in poljski javor navadno „klen“ imenovan (*acer campestris*). Prvi je Krasu popolnoma priličen, ker na apnéncu začne hitro rasti, pa zavoľjo svojega širocega perja in goste rasti ljubi svitlobo, on je rajše samotni kot v senci, rast dovrši med 80 in 100 leti, v tem času dožene visočine 60—100' posrednje debeline pa 2—3', v tla kratek koren naredí, al stranske korenike zeló raztegne; za rabo ima iz več obzirov veliko vrednost, le za zidarstvo se malo kdaj rabi, zato ker se mora drago plačevati. On je za razno orodje pripraven, kolarji, mizarji, strugarji ga zeló iščejo, tudi za nastroje (*Instrumente*) ima veliko vrednost; najčvrstejše raste v srednji starosti, tistikrat tudi do kaljivosti dozori njegovo seme, pred ne; cvete meseca maja, kadar se je že perje iz popja popolnoma razvilo, po cvetji dobivajo bučelice dosti paše; konec septembra ali prve dni oktobra je njegovo seme (v črno-rjavkastem orešku) zrelo, vremena se nobenega ne ustraši; divjačina in govedina zeló po njem segate, mrčes se ga pa boji, toraj ga nikoli ne poškodeje, $2\frac{1}{4}$ libre njegovega dobro posušenega listja izdá za krmo toliko, kolikor 3 libre dobrega sená, nekda se je iz njegovega soka tudi dober sladkor napravljal, za kurjavo je proti bukovini kakor 102: 100 tedaj več vreden. Klen nima take vrednosti, po Krasu in pri Trstu je dobro znan, ondi ga veliko za brajde sadijo, ker prav hitro ne raste, kebri se spomladi zeló radi po njem vesijo ter vsega ogolijo. S tem drevesom je sicer malo dobička, čeravno ga tudi mizarji, strugarji, žličarji itd. zeló ljubijo, v gnojni in mokri zemlji dovrši 30 do 40' visočine in 1—2' posrednje debeline.

6. Jagnjed (*populus tremula*); to drevo je najbolj plodno izmed vseh dozda naštetih, tudi Krasu jako pristojno in v peščeni ilovici, če je tudi plitva, zeló napreduje, korenike svoje le pri vrhu zemlje razteza, in le malo jih sega do 2' na globoko, po navadi dožene v 50—60 letih svojo rast, 60—70' visočine in 2' posrednje debeline; za kurjavo pa ni prav pridno, proti bukovini je kot 65: 100. To drevo ima, kjer je ukorenjeno, to posebno dobro lastnost, da ga ni moč zatreti; kajti njegove korenike se zeló na široko raztezajo, in če vzraste drugo drevje čez-nj, se sicer posuši, korenike pa vedno žive ostanejo in čez 100 let, kadar jih zopet solnce pregreje, začnejo goste mladike od tal dvigati se; jagnjed vse drevje okrog sebe preraste in uniči vse, kar pod se spravi. Rabi se njen čeravno mehki, trdni in lahki les za škodlje, za žlice, tudi mizarji, strugarji itd. ga iščejo; njeno ogľje se tudi za navadni ali slabi smodnik špoga, $2\frac{1}{2}$ libre dobro spravljenega listja zdá toliko, kolikor 3 libre sená za krmo; cvete konec meseca marca ali prve dni aprila, dolgo, predno ozelení, seme je zrelo okoli konca meseca maja. Vsi drugi topoli, na pr.: „*populus nigra*, *populus canadensis*, *populus alba*, *populus italica*“ itd. imajo skor popolno lastnost jagnjeda, razun tega, da ljubijo le mokro in mastno zemljo, najbolje rastejo pri vodah in na močvirih, tedaj za suhi Kras niso.

7. Kostanj pítan (*castanea vesca*); to drevo je dobro znano in njegova korist, ljubi plodovito, bolj peščeno ilovno zemljo, le za burjo dosti ne mara; po kraških dolinah je vendar pripraven, njegov les je zeló trden in obstoječ, svojo rast dovrši v 60 do 80 letih, doseže 60—70' visočine.

Divji kostanj (*aesculus hippocastanum*); to drevo je po Krasu tudi dobro znano, in se marsikje nahaja; on prav košato raste in se burje ne ustraši, tedaj je dobra bramba zoper kraško burjo, ima rad peščeno rahlo zemljo, je zeló rodovit in po semenu tudi prešiči segajo, na Nemškem v Draždanah celó moko

*) Najbolj za to rabo je drevno perje ali listje med šmarnimi masami posekano. Pis.

iz njega napravljajo, to drevo raste hitro in 50—60' visoko.

8. Murva (*morus alba*); koristi tega drevesa so slavne „Novice“ že velikokrat natančno naštevale, le to še priporočamo, da si teh dreves kolikor mogoče doma izredimo, zakaj domača se boljše obnašajo.

9. Drobnica ali divja hruška (*pirus communis*); mati vseh naših požlahnjenih hrušek; lesnika ali divja jablana (*pirus malus*), mati vseh požlahnjenih jablan; korist teh dveh dreves je vsakemu živemu človeku znana, na Krasu celó samotni rastete radi.

Drevesa, katerih koristi sem Vam tukaj nekoliko na kratko razložil, so za Kras pristojna; rekel bo kdo, kje je pa hrastje in borovje, za ktere se je na Krasu že dosti trudilo in tlake storilo? Borovina in jelovina se Krasu nikakor ne pristojí, k večemu po kakih osojnih strminah na brdni ali brodnični zemlji. Živ dokaz imamo na vrtu bogatega Tržačana v Sežani, ondi se to drevje kolikor je treba, glešta, pa vendar nima vspeha, kterege bi imelo imeti, ter vedno zaostaja. — Hrasta se tudi oba nahajata, namreč: gnjilec (*quercus pedunculata*) in graden (*quercus robur*), pa prav po malem, kajti dobro in globoko zemljo ljubita, ktere pa na Krasu ne najdeta, razun v kaki dolinki. Rekel bo tudi kdo: Kako pa, da je ondi lepo rasel pred 200 leti, ko je bil Kras pokrit s samim neizmernim gozdom šibkega hrasta? — Prav lahko je to bilo, ker je od večnih časov bilo vse skalovje, kar ga zdaj po vrhu na 3—4' visoko vidiš, pokrito s črno rodovitno prstjo (*humus silvester*).

Tudi rešeljiko priporočajo za Kras! Ta grm pa res ni vreden, da se v gozdnarstvu imenuje, zakaj vedno borni grm ostane, nikdar ne doseže 8' visokosti. Nahaja se ga večidel po grobljah, kamor plevice plevél nanašajo; kakor sem že v „Novicah“ čital, nekteri ga imenujejo „mahaleph“ (?), ali ni boljše imé „*lonicera xylosteum*“, kakor ga gozdnar imenuje; pa pustimo ga, najboljši je za ceví pri lulah in za to naj tudi ostane.

Prvi pogoj vendar še zmiraj je in ostane razdelitev pašnikov, če se hoče kamnitemu Krasu z drevjem močno krilo napraviti, — to nam priča po vsem Krasu vsak šopek borne hrastovine, bresta, gabra itd. v ogradi s suhim zidom obdani, kajti le ondi, kjer vsak lastnik svoje obdeluje in varuje, se vidi vedno več zelenega drevja; zunaj zida je pa vse golo, nakupičeno skalovje, ktero pridni Krašovec čez zid zmeče; ko kmetič kmetiča vidi, da v svoji ogradi drevje lepo glešta in jo skalovja trebi, ga hoče prekositi ter pridno dela in dela, tako nastane vedno tekmanje med njima, Kras se pa priložno trebi ali čisti in z drevjem zasaja.

Ko se je pred nekaj časom nek viši gozdnar iz Dunaja po tržaški cesti proti Štorjam peljal, zagledal je, predno se pride do imenovanega sela, na levi in desni strani hrastovino, ki po ogradah raste, ter veselo vsklikne, „*der Karst schaut nicht so arg aus, wie ihn die Zeitungen schildern.*“ To se zna, da se sèm ter tjà vidi kak šopek bornega drevja, poreče umni mož, ki ga spremlja; al pa ne vidite, gospod, da je svet, kjer raste povsod obzidan? Vedite pa tudi, da vsaki lastnik med tem, ko svet kamenja čisti, svoje drevje ravno tako glešta, kakor sadna drevesca na vrtu; učeni gozdnar mu na to reče: „*So wäre es zweckmässig, diese kahlen Huthweiden an die einzelnen Berechtigten zu vertheilen!*“ in zadel jo je, to bi bilo Krasu na veliko korist. Naj bi se tedaj saj manj kamniti pašniki razdelili; zavezan pa naj bi bil vsak deležnik, da ima dobljeni del v določenem času, s toliko in toliko ukorenjenimi drevesi obsaditi, če ne, zapade v določeno kazen in svet se mu bode vzelo. — Slabejši in kamnitejši pašniki pa naj bi se kolikor je mogoče, na soseskine stroške ali z drev-

jem obsadili, ali pa če je lega potem, namreč če so v kaki dolinki, s semenom raznih imenovanih plemen nasejali, tako bi se neizrečeno veliko dreves, domači zemlji priličnih, za presajo priredilo.

Dragi rojaci! to je moje mnenje o pogozdevanju Krasa; kar Vam je po volji, obdržite, kar vam ni všeč, ali popravite ali zavržite, vse pa Vam iz čistega domoljuba podam v prevdarek.

V Senožeah sv. Jerneja dan.

J. Zelen.

Národne stvari.

Glasi domorodni o novem času.

(Dalje.)

Iz Kranjskega. A. D.

Ali zdaj navstane vprašanje: kako bi se vendar dala zamašiti tista luknja, iz ktere toliko zla izhaja? Kako bi se Avstrija iz sedanjih ustavnih homatij tako rešila, da bi vsem narodom svojim enako skrbna mati in nobenemu mačeha ne bila in tako svoj edinopravi namen dosegla?

Magjari so na to vprašanje hitro pripravi z odgovorom: z dualizmom. — Dualizem, to je: razdeljenje avstrijske države na dva kosa, tako, da bi to stran Litave Nemci si pridržali, a ono stran Magjarom v skrb in varstvo izročili, to je po njih mislih tisti edinopravi pomoček, ki je v stanu Avstrijo iz vseh njenih sedanjih zadreg rešiti; to je tisti zamašek, ki bo vse luknje nezadovoljstva in razprtije zamašil in Avstrijo srečno, slavno in mogočno storil.

Dualizem je dvojen. Če si mislimo zvezo med deželami to in ono stran Litave samo personalno (osebno), mu rečemo personalen, sicer pa realen (deželen) dualizem. — Dandanes se veliko govori in piše o dualizmu. Pa vzemimo personalnega, po katerem bi Nemcoslovani in Prekolitavci samo v osebi vladarjevi zedinjeni bili, ali realnega, da bi namreč dežele prekolitavske imele svoje lastno ministerstvo in svoj glavni zbor v Peštu, dežele nemško-slovanske zopet svoje posebno ministerstvo in svoj ožji državni zbor, a za vse skup, da bi se ustanovilo za nekatere zadeve celokupni državni zbor, — eden kakor drugi ali kak tretji kakor koli uravnan dualizem bi bil v sedanjem času za Avstrijo tako poguben, da ga noben državnik avstrijski, ki ima kolikaj zdrave pameti v glavi in ki Avstriji dobro želi, priporočati ne more. Zato bi si človek mislil, da je vse govorjenje in pisanje o nemško-magjarskem dualizmu, s katerim so v zadnjem času posebno slovanski listi napolnjeni, čisto prazno in nepotrebno v državi, ki ima polovico slovanskih prebivavcev. Ali če pomislimo, koliko visoke gospode, ki ima čast in oblast v rokah, prizadevanje Slovanov po dosegu obljubljenе ravnopravnosti še vedno po stari navadi zasmehuje in prezira, ker misli, da je vse ležeče le na rešenju ogrskega vprašanja in da bode vsa Avstrija v pravem redu, kakor hitro se Magjarom toliko pravic podelí, da bodo zadovoljni; če zraven tega še pomislimo, kako se v novejšem času ogrski domoljubi v najviše državne službe postavljajo, o slovanskih pa tega ne slišimo, — če vse to pomislimo, moramo priznati, da govorjenje in pisanje o dualizmu ni povse prazno, posebno ako je novi ogrski kancelar grof Majlath, kakor se sèm ter tjà šepetá, res dualizmu udan. — Vsled vsega tega res ni nemogoče, da bi se še dualistični eksperiment nad našo že toliko poskušano Avstrijo poskušal; ali da bi prišlo iz tega dualističnega meha kaj moke, da bi se po dualističnem potu zadeve avstrijskih narodov na obče zadovoljstvo poravnale, da bi se na tem potu Avstrija po-